

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 455 **din data de 20.07.2022**

Dosar nr: 774/ 2021

Petiția nr: 7199/ 27.09.2021

Petent:

Reclamat: Școala Gimnazială Iedera de Jos, prin Director

Obiect: petentul sesizează faptul că a fost supus unei fapte de discriminare din cauza condițiilor impuse la concursul pentru ocuparea a două posturi de îngrijitor, condiții pe care le consideră abuzive, ilegale și discriminatorii, și anume: să aibă domiciliul în comuna Iedera, precum și vârsta maximă de 50 de ani

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. Școala Gimnazială Iedera de Jos, prin Director cu sediul în Câmpulung, str. Principală, nr.530, jud. Argeș

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4. Prin adresa nr. 7199/09.12.2021 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 9286/09.12.2021 au fost citată partea reclamată totodată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 7- 8 la dosar).

5. Partea reclamată a depus un punct de vedere, înregistrat cu nr. 9745/27.12.2021 (fila 11-23 la dosar).

6. Prin adresa cu nr. 752/01.02.2022 a fost comunicat punctul de vedere transmis la dosar de către partea reclamată (fila 32 la dosar)

7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin adresa nr. 7199/ 27.09.2021, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că a fost supus unei fapte de discriminare din cauza condițiilor impuse la concursul pentru ocuparea a două posturi de îngrijitor, condiții pe care le consideră abuzive, ilegale și discriminatorii, și anume: să aibă domiciliul în comuna Iedera, precum și vârsta maximă de 50 de ani.

Susținerile părții reclamate

9. Prin adresa nr. 9745/27.12.2021 (fila 11 – 23 la dosar), partea reclamată arată următoarele cu privire la sesizarea petentului:

- concursul a fost suspendat în data de 03.09.2021 din cauza constatării unor deficiențe în respectarea prevederilor legale privind organizarea concursului (decizia de suspendare anexată);

- partea reclamată precizează că, începând cu data de 01.09.2021, a fost numită director al Școlii mai sus menționate;

- în perioada imediată după suspendarea concursului, a constatat că, potrivit prevederilor legislative impuse de situația medicală la nivel național și de starea de alertă, organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante era suspendată, prin urmare, nu se putea relua procedura de organizare a concursului (fila 12 la dosar);

- la data de 04 octombrie 2021 a fost reluată procedura de organizare a concursului; au fost depuse 3 (trei) dosare, neexistând niciun dosar respins;

- recunoaște și regretă greșeala semnalată, vor transmite scuze petentului, rugând clemența Colegiului director (fila 13 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

10. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1.

Principiile de analiză

11. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

12. Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

13. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

14. **În fapt**, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, Colegiul director reținând spre analiză faptul că petentul se consideră discriminat în materie de angajare și profesie.

15. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate. Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate de petent, respectiv asupra tratamentului aplicat de partea reclamată, având în vedere impunerea de către angajor a unui tratament diferențiat la angajare.

16. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

17. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

18. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art. 2 alin.(1) din OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *“orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic,*

economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

19. Colegiul Director al CNCD analizează faptele sesizate și din perspectiva egalității în activitatea economică și în materie de angajare și profesie, având în vedere dispozițiile art. 8, alin (2) din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit cărora: *„Constituie contravenție [...], condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2, alin (9).*

20. **Pe fond**, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de OG nr. 137/2000, republicată.

21. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act/ a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000.

22. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință, aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1, alin. 3 al OG nr. 137/2000: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

23. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial

și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

24. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

25. Reținând definiția discriminării, astfel cum este reglementată de art. 2 alin (1) din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, în coroborare cu aspectele de mai sus, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin. (1) și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

26. Colegiul Director reține că art .2 alin. (1) nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.

27. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 din OG nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale, *ipso facto* și constituind mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu. În situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

28. Din analiza obiectului petiției, având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, Colegiul director reține criteriul de discriminare ca fiind cel invocat de petent și constată faptul că petentul a fost tratat diferit pe **criteriul domiciliului și al vârstei**. Privind drepturile atinse, Colegiul director a analizat și incidența art. 8 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, dreptul atins de diferențiere fiind dreptul la muncă, respectiv egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie.

29. Colegiul director, pe baza probatoriului depus la dosar și din susținerile părților, a reținut următoarele: concursul a fost suspendat în data de 03.09.2021 din

cauza constatării unor deficiențe în respectarea prevederilor legale privind organizarea concursului (decizia de suspendare anexată); partea reclamată a fost numită Director începând cu data de 01.09.2021; în perioada imediată după suspendarea concursului, a constatat că, potrivit prevederilor legislative impuse de situația medicală la nivel național și de starea de alertă, organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante era suspendată, prin urmare, nu se putea relua procedura de organizare a concursului (fila 12 la dosar); la data de 04 octombrie 2021 a fost reluată procedura de organizare a concursului; la concurs au depus dosar de candidatură trei persoane, nu au existat dosare respinse; recunoaște și regretă greșeala semnalată, vor transmite scuze petentului, rugând clemența Colegiului director (fila 13 la dosar).

30. De asemenea, cu privire la dreptul încălcat, se consideră că, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și ale Legii nr. 53/2003 privind Codul muncii, este încălcat dreptul la muncă și la șansă egală la angajare, egalitatea în materie de angajare și profesie.

31. Colegiul director constată că partea reclamată a adoptat o metodă neadecvată în atingerea scopului urmărit și recomandă părții reclamate să depună de toate diligențele necesare respectării egalității în activitatea economică și în materie de angajare și profesie și, astfel, să evite orice fapte ce pot îmbrăca o formă de discriminare pe criteriul domiciliului. În acest sens, se recomandă modificarea și corelarea condițiilor de ocupare a unui post pentru evitarea îngrădirii accesului la muncă în condiții de egalitate a persoanelor care doresc să se înscrie la concurs.

32. În acest fel, Colegiul director constată că se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare și se poate reține existența faptei de discriminare conform art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000. Sunt incidente, de asemenea, și prevederile art. 8 alin (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

33. Astfel se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. (1) și art. 8 alin. (2) din O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și dispune sancționarea părții reclamate cu avertisment, potrivit art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

34. Pentru considerentele de mai sus, pentru faptele prevăzute de art. 2, alin. (1) și art. 8 alin (2) din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Colegiul director va aplica sancțiunea cu avertisment pentru partea reclamată pentru încălcarea principiului egalității de tratament în materie de angajare și profesie prin restrângerea condițiilor de participare la concurs pentru ocuparea unui post.

35. Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane, a respectării drepturilor și libertăților cetățenilor, cu libera dezvoltare a personalității umane. Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament este necesară într-o societate democratică în care demnitatea umană este garantată, aceasta fiind un element important în respectul de sine al oricărui cetățean.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind

prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 8 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

2. Aplică sancțiunea contravențională cu avertisment conform art. 5 alin. 2 lit. a), art. 6 și art. 7 din O.G. nr. 2/2001 față de partea reclamată.

3. Recomandă părții reclamate să elimine pe viitor astfel de criterii discriminatorii, ce pot restrânge dreptul la muncă.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

IV. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Motivat/redactat: P.C.S./F.V.

Data: 30.08.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.